

Českou republiku čeká potřebná modernizace taxi zákona. Přinese přechod tisíců řidičů taxi do legality a zhoršení dopravní situace

Jen v Praze více než osmkrát narostl počet taxikářů bez taxametru za posledních pět let

Praha, 24. června 2020 – Poslanci v březnu schválili novelu zákona o silniční dopravě, která vstupuje v platnost 1. července 2020. Ta mimo jiné odstraní možnost měst filtrovat počet vozů taxi ve městě zkouškami a přinese problémy, kterým západní metropole v posledních letech čelí. Další výrazné snížení ceny přepravy se očekávat nedá, ale lze očekávat nárůst počtu nekvalifikovaných taxikářů zaměstnaných flotilovými firmami, dovezených ze zahraničí často bez pracovního povolení a znalostí města. Dá se očekávat i odklon části veřejnosti od cestování MHD stejně, jako se tomu děje na západ od nás.

Pozitiva i negativa, která novela z hlediska Liftaga přináší

Pozitivní je, že pro spotřebitele nedojde k omezení ve výběru služeb. Dá se předpokládat, že na trhu budou působit stejné společnosti a objeví se i nějaké nové. Ty budou moci nabízet cenu za jízdu dle taxametru, fixní cenu známou ještě před zahájením jízdy nebo cenu smluvní - například cena za rozvoz lidí z hotelu nebo svatby. Jelikož ceny taxiků v ČR v porovnání s evropskými zeměmi již teď patří k nižším, nedá se očekávat jejich další dramatický pokles. Pokud ano, pak pouze vlivem dotací ze strany online platform nebo díky dalšímu obcházení zákonů ze strany taxi flotil, které pod platformami působí.

Přínosem novely je každopádně to, že přináší o něco rovnější tržní prostředí. Dosavadní legislativa byla obtížně vymahatelná, což zejména zahraniční společnosti využívaly a zákon často obcházely, zatímco české taxislužby jím byly svázány. Nově přibude také institut tzv. zprostředkovatele a jeho odpovědnosti za to, aby pro něj jezdil jen řidič s platným oprávněním, stejně jako zákaz společnostem blokovat úřední kontrolu.

Jednoznačným **negativem** naopak bude nárůst počtu komerčních řidičů v ulicích, kteří na rozdíl od běžných řidičů městem neprojíždějí, ale trvale se v něm zdržují. Tlak na dopravní situaci vzroste ve všech větších městech. Pouze v Praze se za poslední pět let zdvojnásobil počet řidičů na současných téměř 11 a půl tisíc, přičemž do tohoto počtu nebyly započítány tisíce řidičů, kteří jezdili pro zahraniční společnosti a zůstávali v ilegalitě. Největší podíl na tomto nárůstu mají řidiči bez taxametru, jejichž počet narostl za pět let více než osminásobně, na čemž mají největší podíl zahraniční společnosti.

Novela bohužel neumožňuje, aby mobilní aplikace mohly být oficiálně uznávaným měřidlem - cena přes ně stanovená (tedy neúčtovaná podle taxametru) může být pouze fixní a předem daná. Zákazník tedy nebude v režimu fixní ceny moci měnit nebo přidávat zastávky. Aplikace jako Liftago, které od počátku zprostředkují jízdu s licencovaným řidičem s taxametrem, budou moci nabídnout jízdu s řidičem ve všech 3 režimech, které zákon umožňuje - fixní, smluvní i taxametrovou cenu.

Dalším faktem je, že novela ani zdaleka nepřináší tolik proklamovanou digitalizaci. Jedinou digitalizací je však zavedení fixní ceny přes aplikace a online registr řidičů a vozů, který však městům nedává žádnou šanci dopravu ve městě ovlivňovat. Města nadále nebudou mít žádnou možnost online sledovat, jaký vliv na dopravní situaci má taxislužba ve vztahu k MHD, jiné komerční a osobní dopravě

Digitální ekonomika tak i nadále bude fungovat digitálně směrem k cestujícím jako doposud, řidiči však stále budou fungovat na papírové smlouvy. Flotilové společnosti budou i nadále moci provozovat systém najímání zahraničních pracovníků, které následně tlačí k nevýhodným podmínkám od pronájmů aut až po zaměstnávání na krátkodobé písemné smlouvy. Ty se neevidují a po dosažení maxima hodin se zkrátka recyklují. Novela tak neřeší efektivně ani nešvary v ilegální zaměstnanosti řidičů. Na trhu doposud působily tisíce zahraničních řidičů, kteří často nemají ani pracovní povolení ani dohledatelnou trestní minulost. „*Když dám extrémní příklad, tak povolení komerčně vozit lidi nově dostane odpovědný podnikatel, korejský turista s fotoaparátem, stejně tak jako cizí žadatel souzený v zahraničí za ublížení na zdraví. Novelizace jde sice správným směrem, ale je výsledkem neinformovaných politických tlaků a lobbingu zahraničních společností, kterým pramálo záleží na kvalitě prostředí, ve kterém podnikají. S Liftagem se dlouhodobě snažíme kultivovat trh přepravy a byť jsme českou technologickou firmou, nechápeme inovaci jako výmluvu pro neodpovědné podnikání a budeme upozorňovat na potřebné změny,*“ **podotýká Ondřej Krátký, spoluzakladatel a ředitel Liftago, a.s.**

Liftago dlouhodobě upozorňuje nejen na příležitosti, jak zlepšit poskytování služeb zákazníkům, ale i na to, že je třeba minimalizovat negativní vlivy, které sebou pokus o digitalizaci přináší, zejména zhoršení dopravní situace. V případě aktuální novely se sice jedná o krok správným směrem, ale jde o krok, kterému chybí vize a kontext městské mobility. ČR tak v dobrém i zlém kopíruje západní praxi, aniž by se snažila využít poznatků ze západních zemí a předešla tak negativním dopadům

Přehled zásadních změn, které novela přináší

- **Omezení práv obcí:** Dochází ke zrušení zkoušek znalosti místopisu, obsluhy taxametru a právních předpisů upravujících provozování taxislužby a ochranu spotřebitele. To dosud sloužilo jako nástroj měst regulovat počet vozů taxi ve svých ulicích. Rovněž přestanou být řidiči evidováni na místně příslušných dopravních odborech, ale vznikne celostátní databáze. Řidiči se tak mohou registrovat například v Brně a poté nabízet službu v Ostravě. Města však takto nebudou vůbec mít informaci ani kontrolu nad tím, kolik taxikářů v nich právě jezdí.
- **Požadavky na vozidla:** Města dále nebudou moci ovlivňovat barvu aut nebo např. počet dveří. Mohou ale stanovit jako podmínku druh paliva, emisní stupeň nebo rozměry auta.
- **Evidenční samolepky:** Vozy budou muset být opatřeny samolepkami. Vozy zaregistrované po 1. červenci ihned, zbylé vozy do konce roku. Cena samolepky je 500 Kč a jejím cílem je fungovat jednak jako zdroj informací pro cestující, tak jako nástroj kontroly pro policii a úřady.

- **Odpovědnost zprostředkovatelů:** Dispečinky i provozovatelé mobilních aplikací musí zaručit, že jejich řidiči splňují zákonné požadavky a provozují vůz registrovaný k taxislužbě. Sankci za porušení poté může dostat řidič i samotný zprostředkovatel jízdy.
- **Aplikace místo taxametru:** Usnadňuje a sjednocuje se objednávání taxi přes aplikaci, díky čemuž není nutné mít taxametr, ale zákazník musí znát konečnou cenu přepravy před samotnou jízdou. Potvrzení o uskutečněné jízdě aplikace musí zaslat na email pasažéra ihned po přepravě. Toto zatím umí jen některé aplikace, zbývající taxislužby budou své aplikace muset upravit. Potvrzení musí mít řidič u sebe k dispozici po zbytek dne pro případ kontroly.
- **Archivace záznamů:** Novela ukládá povinnost taxislužbě archivovat záznamy o jízdách 3 roky. 10 let v případě, že je plátcem DPH.
- **Taxi svítilny:** Svítilna s nápisem TAXI je povinná pro vozy, které vezou zákazníka a měří cenu podle taxametru. Taxi v jiném režimu (například při předem dané fixní ceně za jízdu) mít svítilnu nemusí.

O Liftago:

Liftago je česká firma, kterou v roce 2012 založili s myšlenkami o autonomním řízení a budoucnosti městské mobility Martin Hausenblas, Juraj Atlas a Ondřej Krátký. Zprvu se firma zabývala pouze taxi dopravou. Jako jediná na trhu nabídla zákazníkovi možnost výběru z nabídek profesionálních taxikářů podle hodnocení řidiče, času příjezdu, typu vozu a odhadu ceny. Naopak každý řidič jezdící pro Liftago si vždy sám určoval, kterou zakázku vezme. Liftago je v současnosti nejlépe hodnocenou aplikací svého druhu na světě na Google Play i App Store.

Dalším logickým krokem bylo maximální využití kapacit stávajících řidičů. Proto se Liftago v současné době soustředí na vývoj vlastního systému, který umí nejen taxi řidičům, ale všem komerčním řidičům ve městě nabízet zakázky z různých odvětví (od rozvozu lidí po zásilky) a využít tak maximálně jejich stávající kapacitu bez nutnosti do města přidávat další řidiče a jen město zahlcovat. Díky tomu Liftago pomáhá vytvářet plynulejší a efektivnější dopravu ve městě.

Kontakt pro média:

media@liftago.com